

Total number of printed pages-36

3 (Sem-4/CBCS) CHE SE 1/2/3/4/5/6

2023

CHEMISTRY

(Skill Enhancement Course)

Answer the Questions from any one Option.

OPTION-A (Analytical Clinical Biochemistry)

Paper : CHE-SE-4014

OPTION-B (Green Methods in Chemistry)

Paper : CHE-SE-4024

OPTION-C (Pharmaceutical Chemistry)

Paper : CHE-SE-4034

OPTION-D

(Chemistry of Cosmetics and Perfumes)

Paper : CHE-SE-4044

OPTION-E (Pesticide Chemistry)

Paper : CHE-SE-4054

OPTION-F (Fuel Chemistry)

Paper : CHE-SE-4064

Full Marks : 50

Time : Two hours

**The figures in the margin indicate
full marks for the questions.**

Answer either in English or in Assamese.

Contd.

OPTION-A

(Analytical Clinical Biochemistry)

Paper : CHE- SE-4014

1. Answer the following questions : $1 \times 4 = 4$

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ কৰা :

(a) Define iso-electric point of a protein.

প্ৰটিনৰ সম-বিদ্যুৎ বিন্দুৰ সংজ্ঞা দিয়া।

(b) $\begin{array}{c} H \\ | \\ H - C - COOH \\ | \\ NH_2 \end{array}$ is the chemical formula of

$\begin{array}{c} H \\ | \\ H - C - COOH \\ | \\ NH_2 \end{array}$ তলৰ কোন যৌগটোৱাৰ ৰাসায়নিক

সংকেত ?

(i) glycine

গ্লাইচিন

(ii) serine

ছেৰিন

(iii) lysine

লাইচিন

(iv) alanine

এলানিন

(c) Neutral lipid is a class of

প্রশান্ত লিপিড তলৰ কেনটো শ্ৰেণীৰ ?

(i) glycerol Lipids

গ্লিচাৰল লিপিড

(ii) fatty acids

ফেটি এচিড

(iii) complex Lipids

জটিল লিপিড

(iv) All of the above

ওপৰৰ আটাই কেইটা

(d) Reduction of D-Glucose with $NaBH_4$ gives

$NaBH_4$ ৰ সহায়ত দ-গ্লুকজৰ বিজাৰণত উৎপন্ন হয়

(i) D-Glucitol

D-ধূচিটল

(ii) D-Glucuronic acid

D-গ্লুকারনিক এচিড

(iii) D-Mannitol

D-মেনিটল

(iv) Gluconic acid

গ্লুকনিক এচিড

2. Answer the following questions : $2 \times 3 = 6$

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ লিখা :

(a) What is called absolute specificity of an enzyme ?

উৎসেচকৰ পৰম বিশিষ্টতা কাক বোলে ?

(b) What is called rancidity of lipids ?

লিপিডৰ ৰেন্চিডি কাক বোলে ?

(c) Define homotropic enzymes. Give examples.

হ'মট্ৰপিক উৎসেচকৰ সংজ্ঞা দিয়া। উদাহৰণ দিয়া।

3. Answer the following questions : (*any two*)

$5 \times 2 = 10$

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ কৰা : (যিকোনো দুটা)

(a) Write a note on introduction of co-enzymes and co-factors to biocatalysis and its importance in Green Chemistry.

জৈৱ অনুঘটনত সহউৎসেচক আৰু সহকাৰকৰ ব্যৱহাৰ
আৰু সেউজ ৰসায়নত ইয়াৰ গুৰুত্ব সম্পর্কে এটা টোকা
লিখা।

(b) ATP is the energy currency of a cell. Explain. Draw the structure of ATP molecule. Write two importances of ATP molecule in metabolism.

ATP হল কোষের শক্তি মুদ্রা। ব্যাখ্যা করা। ATP ব গঠন অংকন করা। বিপাক ক্রিয়াত ATP অণুর দুটা প্রয়োজনীয়তা সম্পর্কে লিখা।

- (c) Write a brief note on blood coagulation process in human.

মানব দেহের তেজের আতঙ্গে প্রক্রিয়াটোর ওপরত এটা চমু টোকা লিখা।

- (d) What are the biological functions of DNA and RNA? Do proteins affect the functioning of nucleic acids? Explain.

DNA আৰু RNA ব জৈৱিক কাৰ্যসমূহ কি কি ? প্রটিনে নিউক্লিক এসিডৰ কাৰ্যত বাধা প্ৰদান কৰে নে ? ব্যাখ্যা কৰা।

4. Answer the following questions : (**any three**)
 $10 \times 3 = 30$

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ কৰা : (যিকোনো তিনিটা)

- (a) Describe the method of lipid biosynthesis.

লিপিডৰ জৈৱ সংশ্লেষণ পদ্ধতিটোৰ বিৱৰণ দিয়া।

- (b) What are liposomes? Write some biological functions of liposomes.

লিপ'জ'মসমূহ কি ? লিপ'জ'মসমূহৰ জৈৱিক কাৰ্য সম্পর্কে লিখা।

(c) What is DNA replication ? Explain.

DNA অনুকৃত্যায়ন কি ? ব্যাখ্যা করা।

(d) What are the major components of urine ? How can we differentiate the normal urine from pathologic/abnormal urine in case of Hepatitis-B virus infection in liver ?

মূত্রের প্রধান উপাদানসমূহ কি ? আমি কেনেকৈ লিভারৰ হেপাটাইটিস-বি ভাইরাচ সংক্রমণৰ ক্ষেত্ৰত স্বাভাৱিক আৰু
অস্বাভাৱিক / ৰোগযুক্ত মূত্রৰ পার্থক্য নিৰ্ণয় কৰিব পাৰো ?

(e) Write a brief note on the properties of steroid hormones. Mention some biochemical functions of steroid hormones.

ষ্টেৰয়ড হৰমনৰ ধৰ্ম সম্পর্কে এটা চমু টোকা লিখা।
ষ্টেৰয়ড হৰমনসমূহৰ কেইটামান জৈৱবাসায়নিক কাৰ্য
উল্লেখ কৰা।

(f) Write a note on Krebs' cycle.

ক্ৰেব-চক্ৰৰ ওপৰত এটা টোকা লিখা।

OPTION-B

(Green Methods in Chemistry)

Paper : CHE- SE-4024

1. Answer the following questions : $1 \times 4 = 4$

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ কৰা :

(a) Who is known as the father of Green Chemistry :

সেউজ ৰসায়নৰ জনক কোন ?

(b) Mixing of ethanol with petrol is an example of which of the 12 principles of Green Chemistry ?

পেট্ৰলৰ সৈতে ইথানলৰ মিশ্ন সেউজ ৰসায়নৰ ১২টা মূলনীতিৰ ভিতৰত কোনটোৱ উদাহৰণ ?

(i) Use of catalysts

অনুষ্টুনৰ প্ৰয়োগ

(ii) Waste prevention

আৱৰ্জনা নিৰ্মূলকৰণ

(iii) Safer solvents

নিৰাপদ দ্রাবক

(iv) Use of renewable feedstocks

নৰীকৰণযোগ্য কেঁচা সামগ্ৰীৰ প্ৰয়োগ

- (c) Itai-itai disease was found as poisoning. (Fill in the blank)

ইতাই-ইতাই রোগ _____ বিষক্রিয়ার হেতু হৈলি।
(খালী ঠাই পূরণ কর)

- (d) Which of the following is not a example of green solvent?

তলত দিয়াবোৰৰ কোনতো এটা সেউজ দ্রাবকৰ উদাহৰণ
নহয় ?

(i) Ethanol

ইথানল

(ii) Toluene

টলুইন

(iii) Water

পানী

(iv) Dioxane

ডাইঅক্সেন

2. Answer the following questions : 2×3=

তলত প্রশ্নৰ উত্তৰ লিখা :

(i) What is acid rain ?

অম্লবৃষ্টি কি ?

(ii) What are green solvents ?

সেউজ দ্রাবকসমূহ কি ?

- (iii) What are feedstocks for green synthesis of ibuprofen? Write the name and chemical structure of it.

আইবুপ্রফেন সেউজ সংশ্লেষণত ব্যবহৃত কেঁচি সামগ্ৰীৰ নাম আৰু বাসায়নিক গঠন লিখা।

3. Answer **any two** questions: $5 \times 2 = 10$

যিকোনো দুটা প্ৰশ্নৰ উত্তৰ কৰা :

- (a) What is methaemoglobinemia?

মেথিমোগ্লোবিনেমিয়া বোগ কি ?

- (b) What are the goals of Green Chemistry?

Mention the obstacles in the pursuit of the goals of Green Chemistry.

সেউজ বসায়নৰ লক্ষ্যসমূহ কি কি ? লক্ষ্যবোৰ অনুসৰণৰ ক্ষেত্ৰত থকা বাধাসমূহ উল্লেখ কৰা।

- (c) Write about versatile bleaching agent.

সাৰ্বজনীন ড্রিচিং এজেন্টৰ বিষয়ে লিখা।

- (d) Mention with example about the microwave assisted chemical reaction.

মাইক্ৰোৱেভ দ্বাৰা সংঘটিত বাসায়নিক বিক্ৰিয়াৰ বিষয়ে উল্লেখ কৰা।

4. Answer **any three** questions : $10 \times 3 = 30$

তলৰ যিকোনো তিনিটাৰ উত্তৰ কৰা :

- (a) What is atom economy ? Who developed the concept of atom economy ? Discuss green synthesis of ibuprofen in terms of atom economy. $2+1+7=10$

পৰমাণু মিতব্যয়িতা কি ? পৰমাণু মিতব্যয়িতা ধাৰণাটো কোনে প্ৰথমে অৱতৰণ কৰিছিল ? আইবুপ্ৰফেনৰ সেউজ সংশ্লেষণ লিখি। পৰমাণু মিতব্যয়িতা প্ৰয়োগৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

- (b) What are pressure-treated wood ? Why is the use of chromium and arsenic restricted in this field ? $4+6=10$

প্ৰেচাৰ ট্ৰিটেড কাঠ কি ? আছেনিক আৰু ক্ৰমিয়ামৰ ব্যবহাৰ কিয় এই ক্ষেত্ৰত নিষেধ কৰা হৈছে ?

- (c) What are organic and inorganic pigments ? Mention their disadvantages in comparison to rightfit pigment. $6+4=10$

জৈৱ আৰু অজৈৱ বঞ্চকবোৰ কি ? ৰাইটফিট্ বঞ্চকবোৰ তুলনাত ইয়াৰ অসুবিধাবোৰ উল্লেখ কৰা।

- (d) Discuss the use of antifoulant in the field of environmentally safe water transportation.

পরিবেশীয় নিরাপত্তায় যুক্ত জল পরিবহণে ব্যবহার হোৱা এন্টিফ'লেন্ট'ৰ বিষয়ে সরিঙ্গাৰে আলোচনা কৰা।

- (e) Explain the use of hydrogen peroxide in the field of delignifying process?

ডিলিগ্নিকৰণ প্ৰক্ৰিয়াত হাইড্ৰজেন পেৰঅ্যাইড'ৰ ব্যবহাৰ বিষয়ে ব্যাখ্যা কৰা।

- (f) Write the principles of Green Chemistry.
Write suitable examples of *any four* principles.

6+4=10

সেউজ ৰসায়নৰ উপগাদ্যবোৰ লিখি যিকোনো চাৰিটাৰ উপযুক্ত উদাহৰণ দিয়া।

OPTION-C

(Pharmaceutical Chemistry)

Paper : CHE- SE-4034

1. Answer the following questions : 1×4=

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ কৰা :

(a) What are macrolides ?

মেক্রলাইড কি কি ?

(b) Draw the structure of riboflavin.

বাইবোফ্লেভিনৰ গঠন অংকন কৰা।

(c) Give an example of a cardiovascular agent.

হৃদযন্ত্ৰৰ এজেণ্টৰ এটা উদাহৰণ দিয়া।

(d) Why is aspirin known as a wonder drug ?

এছপৰিনক কিয় আচৰিত ঔষধ হিচাপে জনা যায়।

2. Answer the following questions : 2×3=

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ কৰা :

(a) Mention different classification of anti-HIV drugs. Give examples of each class.

এইচ আই ভি প্ৰতিৰোধী ঔষধৰ বিভিন্ন শ্ৰেণীবিভাগ উল্লেখ কৰা। প্ৰতিটো শ্ৰেণীৰ উদাহৰণ দিয়া।

- (b) Define the meaning of the terms pharmacokinetic and pharmacodynamic phase in the context of drug action.

ঔষধৰ ক্ৰিয়াৰ প্ৰসংগত ফার্মাকোকাইনেটিক আৰু ফার্মাকোডাইনেমিক পৰ্যায় শব্দদুটাৰ অর্থ সংজ্ঞায়িত কৰা।

- (c) What are broad-spectrum and narrow-spectrum antibiotics ? Give example of each class.

বহুল বৰ্ণলী আৰু সংকীৰ্ণ বৰ্ণলীৰ এন্টিবায়টিক কি ?
প্ৰতিটো শ্ৰেণীৰ উদাহৰণ দিয়া।

3. Answer *any two* questions from the following : $5 \times 2 = 10$

তলৰ ঘিকোনো দুটা প্ৰশ্নৰ উত্তৰ কৰা :

- (a) Describe the essential differences between RNA-viruses, retro viruses and DNA-viruses.

আৰু এন এ-ভাইৰাচ্ বেট্' ভাইৰাচ্ আৰু ডি এন এ-ভাইৰাচ্ৰ মাজত থকা প্ৰযোজনীয় পার্থক্যসমূহ বৰ্ণনা কৰা।

- (b) Write briefly about the production of ethanol by fermentation.

কিম্বন কৰি ইথানল উৎপাদনৰ বিষয়ে চমুকৈ লিখা।

କୁଳାଳିତା ପାଇଁ କାହାର କାହାର କାହାର

it belongs?

(22)

۱۷۰

Aspects of chloramphenicol. 3

(a) (i) Write briefly about the structural

ପାଇଁ କାହାର କାହାର କାହାର କାହାର କାହାର କାହାର

$$10 \times 3 = 30$$

Answer **any three** questions from the following:

11. NYC MARCH 1970

ପ୍ରକାଶନ କମିଶନ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରକାଶିତ ଏକ ପ୍ରକାଶନ

ବେଳେ କାହିଁ କାହିଁ କାହିଁ କାହିଁ କାହିଁ (SAB)

2+3=5
www.english-test.net

SAR of sulphonamide analgesics

where is meant by structure activity relationship (SAR) in drug design?

(d) What is meant by a 'limit'?

ପ୍ରକାଶନ କମିଶନ୍ ପରିଷଦ୍ ପରିଷଦ୍

କରୁଣ ତାହେ ଶାନ୍ତି ପାଇବା ଲେଖା

ପ୍ରାଚୀ କାନ୍ତିକାଳୀଙ୍କ ମହାଦେଵ ପାଦମଣିରୁ ପାଦମଣିରୁ

କୁଳାଙ୍ଗ ପରିମାଣ କରିବାର ପାଇଁ ଏହାକୁ ବିଶ୍ଵାସ କରିବାକୁ ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ ନାହିଁ ।

$1+1+3=5$

clearly mentioning the steps involved

One method of synthesis of this type
uses under which it is marketed. With

(c) What is phenobarbital? Write the brand name under which it is marketed.

(iii) Why is it administered generally in the form of palmitate? 1

সাধাৰণতে ইয়াক পালমিটেটৰ রূপত কিয় দিয়া হয় ?

(iv) Write the name and structure of a prodrug of chloramphenicol. 1

ক্লোরামফেনিকলৰ এটা প্ৰড্ৰাগচৰ নাম আৰু গঠন লিখা।

(v) Propose a synthetic route for it starting benzaldehyde as substrate. 4

ইয়াৰ বাবে বেনজালডিহাইডক ছবচ্ছেট হিচাপে আৰম্ভ কৰি এটা কৃত্ৰিম পথ প্ৰস্তাৱ কৰা।

(b) (i) Write the IUPAC name and structure of citric acid. 1

চাইট্ৰিক এচিডৰ IUPAC নাম আৰু গঠন লিখা।

(ii) Mention four dietary sources of citric acid. 2

খাদ্যত চাইট্ৰিক এচিডৰ চাৰিটা উৎস উল্লেখ কৰা।

(iii) Mention two uses of this acid. 2

এই এচিডৰ দুটা ব্যৱহাৰ উল্লেখ কৰা।

Contd.

(iv) Write the name different industrial processes used for citric acid production by fermentation. 1

কিম্বন কৰি চাইট্রিক এচিড উৎপাদনৰ বাবে ব্যৱহাৰ কৰা বিভিন্ন ঔদ্যোগিক প্ৰক্ৰিয়াৰ নাম লিখা।

(v) Describe *any one* method used for industrial production of citric acid.

4

চাইট্রিক এচিডৰ ঔদ্যোগিক উৎপাদনৰ বাবে ব্যৱহাৰ কৰা যিকোনো এটা পদ্ধতিৰ বৰ্ণনা কৰা।

(c) (i) What is a vitamin? Give one example of each water soluble and water insoluble vitamin. Name different structural components present in vitamin B₁₂. Write the name of two bacterial strains used for industrial production of vitamin B₁₂ by fermentation.

1+1+1+1=4

ভিটামিন কি? প্ৰতিটো পানীত দ্ৰুৰীভূত আৰু পানীত অদ্বৰণীয় ভিটামিনৰ এটাকৈ উদাহৰণ দিয়া। ভিটামিন B₁₂ ত উপস্থিত থকা বিভিন্ন গাঁথনিগত উপাদানৰ নাম লিখা। কিম্বন কৰি ভিটামিন B₁₂ ঔদ্যোগিক উৎপাদনত ব্যৱহাৰ কৰা দুটা বেষ্টেৰিয়াৰ প্ৰজাতিৰ নাম লিখা।

- (ii) Draw the structure of L-glutamic acid. Name the bacterial strain that is used for the microbial production of L-glutamic acid. Mention the steps involved in the process. $1+1+4=6$

L-গ্লুটামিক এচিডের গঠন অংকন করা। L-গ্লুটামিক এচিডের মাইক্রোবায়লজিকেল উৎপাদনের বাবে ব্যবহার করা বেস্টেরিয়ার প্রজাতিটোর নাম লিখা। প্রক্রিয়াটোর লগত জড়িত পদক্ষেপসমূহ উল্লেখ করা।

- (d) (i) How many chiral centres are present in ibuprofen? Write a method for its synthesis. $1+2=3$

আইবুপ্রফেনেত কিমানটা চাইবেল চেন্টার থাকে ? ইয়ার সংশ্লেষণের বাবে এটা পদ্ধতি লিখা।

- (ii) Draw the structure of paracetamol. To which class of drugs does it belong? Propose a method of synthesis for it. $1+1+2=4$

পেরাচিটামলের গঠন অংকন করা। ই কোন শ্রেণীর ঔষধের অঙ্গতি ? ইয়ার বাবে সংশ্লেষণের পদ্ধতি এটা প্রস্তার করা।

(iii) Suggest any two measures that can be taken to prevent AIDS. 2

এইডছ প্রতিরোধৰ বাবে ল'ব পৰা যিকোনো দুটী ব্যৱস্থাৰ পৰামৰ্শ দিয়া।

(iv) Who prescribed the consumption of lemon juice to treat scurvy? 1

স্কার্ভিৰ চিকিৎসাৰ বাবে নেমুৰ বস খোৱাৰ নিয়ম কোনে লিখিছিল ?

(e) (i) Draw the general structure of penicillin. How does this category of drugs act? Why are they more effective against Gram-positive bacteria than Gram-negative bacteria? 1+3+2=6

পেনিচিলিনৰ সাধাৰণ গঠন অংকন কৰা। এই শ্ৰেণীৰ ড্ৰাগছে কেনেদৰে কাৰণ কৰে ? গ্রাম-খাণ্ডিক বেষ্টেৰিয়াতকৈ গ্রাম-পজিটিভ বেষ্টেৰিয়াৰ বিৰুক্তে ইহত কিয় অধিক ফলপ্ৰসূ ?

(ii) What are natural and semi-synthetic penicillins? 2

প্ৰাকৃতিক আৰু অৰ্ধকৃতিম পেনিচিলিন কি কি ?

(iii) Mention one advantage and one disadvantage of 1st generation cephalosporins over penicillins. 2

পেনিচিলিতকৈ ১ম প্রজন্মৰ চেফালোস্পরিনৰ এটা
সুবিধা আৰু এটা অসুবিধা উল্লেখ কৰা।

(f) (i) What are antimetabolites? Why trimethoprim belongs to this class? 2

এন্টিমেটাবলাইট কি কি ? ট্রাইমেথপ্রিম কিয় এই
শ্ৰেণীৰ অঙ্গত ?

(ii) Explain the concept 'sequential blocking' with the help of a suitable example. 3

এটা উপযুক্ত উদাহৰণৰ সহায়ত 'ক্ৰমিক ব্লক'
ধাৰণাটো ব্যাখ্যা কৰা।

(iii) How does acyclovir act against DNA viruses? Why is it administered as L-valyl ester prodrug more preferably? 4+1=5

ডি এন এ ভাইৰাচৰ বিৰুদ্ধে এচিক্লোভিভে
কেনেদৰে কাম কৰে ? ইয়াক L-ভেলাইল এষ্টাৰ
প্ৰড্ৰাগ হিচাপে কিয় অধিক পছন্দ কৰা হয় ?

OPTION-D

(Chemistry of Cosmetics and Perfumes)

Paper : CHE- SE-4044

1. Answer the following questions from below :

$1 \times 4 = 4$

তলত দিয়া প্রশ্নসমূহের উত্তর লিখা :

(i) Which undesirable chemical is present in cosmetic lipstick used by women ?

মাইকো মানুহে ব্যবহার কৰা কচমেটিক লিপস্টিকত কোনটো
ৰাসায়নিক মৌল ব্যবহার যোগ্য নহয় ?

(a) Mercury

মার্কাৰি

(b) Glutamate

গ্লুটামেট

(c) Lead

লেড

(d) None of the above

ওপৰৰ এটা৳ও নহয়

(ii) Which one of the following chemical is used in nail polish remover?

তলৰ কোনটো ৰাসায়নিক পদাৰ্থ নেইল পলিচ গুচোৰাত ব্যৱহৃত হয় ?

(a) Acetone

এচ্টিন

(b) Benzene

বেনজিন

(c) Acetic acid

এচেটিক এচিড

(d) Formaldehyde

ফর্মেলডিহাইড

(iii) "Cold cream" is an example of _____.

"কল্ড ক্ৰীম" _____ ৰ এটা উদাহৰণ।

(a) oil in water emulsion

পানীত তেলৰ ইমালছন্দ

(b) solid in a liquid sol

জুলীয়া ছলত গোটা

(c) water in oil emulsion

তেলত পানীৰ ইমালছন্দ

(d) liquid in a solid sol

গোটা ছলত তৰল

Contd.

(iv) Hair dyes contain _____

হেয়ার ডাইট _____ থাকে।

(a) copper nitrate

ক'পাৰ নাইট্ৰেট

(b) gold nitrate

গ'ল্ড নাইট্ৰেট

(c) silver nitrate

ছিলভাৰ নাইট্ৰেট

(d) copper sulphate

ক'পাৰ ছালফেট

2. Answer the following questions from below :

$$2 \times 3 = 6$$

তলত উল্লেখ কৰা প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ লিখা :

(i) Is shampoo acidic or basic ? Explain.

চেম্পু আলিক নে ক্ষারকীয় ? ব্যাখ্যা কৰা।

(ii) What are the main ingredients of shaving cream ?

চেভিং ক্ৰীমত থকা মুখ্য উপাদানসমূহ কি কি ?

(iii) What are the benefits of eucalyptus oil?

ইউকেলিপটাচ তেলৰ উপকাৰসমূহ কি কি ?

3. Answer *any two* questions from the following :

তলৰ দিয়া প্ৰশ্নসমূহৰ যিকোনো দুটাৰ উত্তৰ লিখা :

(i) Define antiperspirants and artificial flavours. Give its *two* side effects.

2+3=5

এন্টিপাৰছপিৰেন্ট আৰু অপোকৃতিক সুগান্ধিৰ সংজ্ঞা দিয়া।
ইয়াৰ দুটা পাশ্বক্ৰিয়া উল্লেখ কৰা ?

(ii) What is suntan lotion?

2+3=5

চাটটেন ল'ছন কি ?

Give *three* uses of suntan lotion.

চান্টেন ল'ছনৰ তিনিটা ব্যৱহাৰ উল্লেখ কৰা।

(iii) What are the ideal characteristics of shaving cream? Discuss the role of glycerol in shaving preparation.

2+3=5

চেভিং ক্ৰীমৰ আদৰ্শগত চাৰিত্ৰিক ধৰ্মসমূহ কি কি ?
চেভিং প্ৰস্তুতিত প্লিচাৰ্লৰ ভূমিকা আলোচনা কৰা।

- (iv) What are the two materials used in the manufacturing of lipsticks and describe the importances ?

লিপস্টিক উৎপাদনত ব্যবহৃত দুটা পদ্ধতি উল্লেখ করা আৰু লগতে ইয়াৰ প্ৰযোজনীয়তা আলোচনা কৰা।

4. Answer **any three** questions from the following : $10 \times 3 = 30$

তলত দিয়া প্ৰশ্নসমূহৰ যিকোনো তিনিটাৰ উত্তৰ লিখা :

- (i) What is nail polish and nail polish remover ?

নেইল পোলিচ আৰু নেইল পোলিচ বিমোভাৰ কি ?

Discuss about five basic chemical components present in nail polish remover.

নেইল পোলিচ বিমোভাৰত থকা পাঁচটা সাধাৰণ ৰাসায়নিক উপাদানৰ আলোচনা কৰা।

Write three side effects of using nail polish remover.

নেইল পোলিচ বিমোভাৰ তিনিটা পাৰ্শ্বক্ৰিয়া লিখা টু

$$2 + (2 \times 4) = 10$$

(ii) Write in short about the following :

$$5+5=10$$

তলত দিয়াসমূহৰ ওপৰত চমুকৈ লিখা :

(a) Rose oil

রোজ অইল

(b) Jasmonic

জেচমোন

(iii) What are the four chemical compounds present in good/best face powder ? 4

মুখত ঘঁথা পাউদাৰত ব্যৱহাৰিত চাৰিবিধি বাসায়নিক যোগ কি কি ?

What is the best sources of eugenol oil in nature? What method is adopted for the extraction? Discuss its uses.

$$1+1+2=4$$

ইউজিনল তেলৰ উত্তম প্রাকৃতিক উৎস কি কি লিখা ?
ইয়াক আহৰণৰ বাবে কি উপায়/পদ্ধতি ব্যৱহাৰ কৰা হয় ? ইয়াৰ ব্যৱহাৰ আলোচনা কৰা ?

Mention two side effects of face powder.

$$2$$

মুখত ঘঁথা পাউদাৰৰ দুটা পাষ্ঠক্রিয়া উল্লেখ কৰা।

- (iv) List out the colouring agents used in the cosmetic preparation with advantages.

প্রসাধন প্রস্তুতকরণত ব্যবহৃত বিভিন্ন বংসুচকরোৰ
তালিকা প্রস্তুত কৰা লগতে ইয়াৰ সুবিধাসমূহ উল্লেখ
কৰা।

- (v) Give the method of preparation of talcum powder and differentiate between talcum powder and face powder.

5+5=10

টেলক'ম পাউদাৰৰ প্রস্তুত প্ৰণালী লিখা লগতে টেলক'ম
পাউদাৰ আৰু মুখত ঘোঁহ পাউদাৰৰ পাৰ্থক্য উল্লেখ
কৰা।

- (vi) Write in short about the following :

5+5=10

তলত দিয়া বিষয়ৰ ওপৰত চমুকে লিখা :

- (a) Cosmetic safety

প্রসাধন নিৰাপত্তা

- (b) Purpose of using fragrance materials.

সুগন্ধি দ্রব্যৰ ব্যৱহাৰৰ প্ৰয়োজনীয়তা।

OPTION-E

(Pesticide Chemistry)

Paper : CHE-SE-4054

1. Answer the following questions : $1 \times 4 = 4$

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ লিখা :

- (a) What is the use of carbofuran ?
কাৰ্বোফিউৰাণৰ ব্যৱহাৰ কি ?
- (b) Name the first commercially used organic pesticide.
বাণিজ্যিকভাৱে প্ৰচলিত প্ৰথমটো জৈৱ কীটনাশক দ্ৰব্যৰ
নাম লিখা।
- (c) Which pesticide is used in foundation
of building to prevent termite attack ?
কোনটো কীটনাশক দ্ৰব্য ব্যৱহাৰ কৰি অট্টালিকাসমূহ
ভেঁটি উই পৰৱৰ্তী আক্ৰমণৰ পৰা ৰক্ষা কৰা হয় ?
- (d) Name one widely used weedicide.
বহু বাৱে ব্যৱহৃত এটা অপত্তণনাশকৰ নাম লিখা।

2. Answer the following questions : $2 \times 3 = 6$

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ লিখা :

- (a) What are the advantages of using
natural pesticides ?
প্ৰাকৃতিক কীটনাশক ব্যৱহাৰৰ উপযোগিতাসমূহ কি কি ?

(b) Name two organochlorine pesticides.

দুটা জেরক্লুরিং কীটনাশকৰ নাম লিখা।

(c) Briefly explain the mode of action of rodenticides.

কৃষক প্রাণীনাশকৰ ক্ৰিয়াপদ্ধতি চমুকে ব্যাখ্যা কৰা।

3. Answer **any two** from the following questions : $5 \times 2 = 10$

তলৰ যিকোনো দুটা প্ৰশ্নৰ উত্তৰ লিখা :

(a) Write a short note on organophosphate pesticides.

জেৱফছেট কীটনাশৰ ওপৰত এটা চমু টোকা লিখা।

(b) (i) What is chloranil ? Write down its chemical structure. $1+1=2$

ক্লৰানিল কি ? ইয়াৰ বাসায়নিক গঠন লিখা।

(ii) Apart from using as pesticides what are the other uses of chloranil ? 3

কীটনাশকৰ বাদে ক্লৰানিলৰ অন্য ব্যৱহাৰসমূহ কি কি ?

- (c) What is the chemical composition of Baygon spray? How can its constant exposure lead to the health hazards to human ? 1+4=5

বেগন স্প্রে'র বাসায়নিক সংযুক্তি কি ? ইয়াৰ দীঘলীয়া
সংস্পর্শই মানৱ দেহলৈ কিদৰে বিপদ আনিব পাৰে ?

- (d) What are the major differences between natural and synthetic pesticides ? Explain with examples. 10

প্রাকৃতিক আৰু সংশ্লেষিত কীটনাশকসমূহৰ মাজৰ সূক্ষ্ম
প্ৰভেদসমূহ লিখা। উদাহৰণসহ ব্যাখ্যা কৰা।

4. Answer **any three** from the following questions : 10×3=30

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ যিকোনো তিনিটাৰ উত্তৰ লিখা : :

- (a) What do you mean by pesticides ?
Mention different classes of pesticides.
Give specific examples of each class. 10

কীটনাশক বুলিলে কি বুজা ? কীটনাশকৰ বিভিন্ন
শ্ৰেণীসমূহ উল্লেখ কৰা। প্ৰতিটো শ্ৰেণীৰ উপযুক্ত উদাহৰণ
দিয়া।

(b) What are agricultural pesticides ? Name three agricultural pesticides and their uses. $4+(2\times 3)=10$

কৃষিজাত কীটনাশকবোর কি ? তিনিটা কৃষিজাত কীটনাশক নাম আৰু সিহতৰ ব্যৱহাৰ লিখা।

(c) Describe in detail the benefits and adverse affects of different pesticides with the help of suitable examples. $5+5=10$

বিভিন্ন কীটনাশকৰ লাভালাভ আৰু বিৰূপ প্ৰভাৱ উপযুক্ত উদাহৰণসহ বৰ্ণনা কৰা।

(d) What are carbamates ? In which category it belongs to ? Write its molecular structure. Discuss its synthesis, uses and harmful effects in detail. $2+1+1+(2\times 3)=10$

কাৰ্বামেটসমূহ কি ? ই কোন শ্ৰেণীৰ কীটনাশক ? ইয়াক কি দৰে সংশ্ৰেষণ কৰা হয় ? ইয়াৰ সংশ্ৰেষণ, ব্যৱহাৰ আৰু ক্ষতিকাৰক প্ৰভাৱসমূহ বিহুত বাবে আলোচনা কৰা।

(e) Write short notes on the following :

$2\frac{1}{2}\times 4=10$

তলত দিয়াবোৰ চমু টোকা লিখা :

(i) Organophosphate pesticides

জেৱফ ছফেট কীটনাশক

(ii) DDT

ডিডিটি

(iii) Malathion

মেলাথিয়ন

(iv) Alachlor

এ'লাক'ল

(f) Differentiate between natural and synthetic pesticides. Explain with examples. Write about their advantages and disadvantages in detail.

প্রাকৃতিক আৰু সংশ্লেষিত কীটনাশকৰ প্ৰভেদসমূহ
উদাহৰণসহ ব্যাখ্যা কৰা। সিইতৰ সুবিধা আৰু
অসুবিধাসমূহৰ বিষয়ে বিজ্ঞতভাৱে লিখা।

OPTION-F

(Fuel Chemistry)

Paper : CHE- SE-4064

1. Answer **any four** of the following questions : $1 \times 4 = 4$

তলত দিয়া যিকোনো চারিটা প্রশ্নের উত্তর লিখা :

- (a) What are the compositions of coal gas ?
ক'ল গেছের বাসায়নিক সংযুতি কি ?
- (b) Which gas is used in heating open hearth furnace and muffle furnace ?
মুক্ত বক্ষ আৰু মাফল চুলাত কি গেছ ব্যৱহাৰ কৰা হয় ?
- (c) Write the percentage composition of gases present in LNG.
LNG ত থকা বিভিন্ন গেছবোৰৰ শতকৰা সংযুতি লিখা।
- (d) What is clean fuel ?
পৰিষ্কাৰ ইঞ্জিন মানে কি ?
- (e) What do you mean by blending of oil ?
তেলৰ মিশ্ৰণ মানে কি ?
- (f) What is viscosity index of lubricant ?
সান্দ্ৰতা সূচাংকই এটা পিচ্ছিলকাৰকৰ কি নিৰ্দেশ কৰে ?

2. Answer the following :

$2 \times 3 = 6$

তলত দিয়াবোৰৰ উত্তৰ লিখা :

- (a) What are fossil fuels ? Whether fossil fuels are renewable or non-renewable ?
Explain.

$1+1=2$

ফসিল ইঞ্চন কি কি ? ফসিল ইঞ্চন নৱীকৰণযোগ্য নে
অনৱীকৰণযোগ্য ? ব্যাখ্যা কৰা।

- (b) What is coal gasification ?

কয়লাৰ গেছীয়কৰণ কি ?

- (c) What is knocking in internal combustion engine ?

অন্তঃদাহন ইঞ্জিনৰ নকিৎ মানে কি ?

3. Answer **any two** of the following questions :

$5 \times 2 = 10$

তলত দিয়া যিকোনো দুটা প্রশ্নৰ উত্তৰ লিখা :

- (a) What is producer gas ? How is producer gas manufactured industrially ?

$1+4=5$

প্ৰডিউচাৰ গেছ কি ? ঔদ্যোগিকভাৱে প্ৰডিউচাৰ গেছ
কেনেদৰে উৎপন্ন কৰা হয় ?

- (b) What are the characteristics of a good fuel ?

এটা শক্তিশালী বা গুণগতভাৱে ভালো ইঞ্চনৰ বৈশিষ্ট্যসমূহ
লিখা।

Contd.

(c) What is flash point of a fuel? How is flash point determined? How is it important to know flash point of a fuel?

$$1\frac{1}{2} + 1\frac{1}{2} + 2 = 5$$

এটা ইঞ্জিনৰ ফ্লাচ বিন্দু মানে কি? ফ্লাচ বিন্দু কিদৰে মাপন কৰা হয়? এটা ইঞ্জিনৰ ফ্লাচ বিন্দু জনাটো কিয় প্ৰয়োজন?

(d) Write the synthetic reactions of vinyl acetate and propylene oxide. Also write one use of each one.

$$2 \times 1\frac{1}{2} + 2 = 5$$

ভিনাইল এচিটেট আৰু প্ৰপাইলিন অক্সাইডৰ প্ৰস্তুত প্ৰণালীৰ বিব্ৰিয়া লিখা আৰু দুয়োটা পেট্ৰকেমিকেলৰ একোটাকৈ ব্যৱহাৰ লিখা।

4. Answer **any three** of the following questions:

$$10 \times 3 = 30$$

তলত দিয়া যিকোনো তিনিটা প্ৰশ্নৰ উত্তৰ লিখা :

(a) How are fuels classified? Explain different classes of fuels with specific examples. Compare among solid, liquid and gaseous fuels in terms of calorific values.

$$2+6+2=10$$

ইঞ্জিনৰ কেনেকৈ শ্ৰেণীবিভাজন কৰা হয়? ইঞ্জিনৰ শ্ৰেণীবোৰৰ চমু ব্যাখ্যা উদাহৰণসহ লিখা। গোটা, তৰল আৰু গেছীয় ইঞ্জিনৰ কেলৰি মানৰ ভিত্তিত তুলনা কৰা।

- (b) How are coals formed under the earth crust? What do you mean by low temperature carbonization and 'high temperature carbonization'? Write two uses each of coal gas and water gas.

2+4+4=10

ভূত্বকৰ তলত কিদৰে কয়লা উৎপন্ন হয় ? নিম্ন উষ্ণতাৰ কাৰ্বনাইজেচন আৰু উচ্চ উষ্ণতাৰ কাৰ্বনাইজেচন বুলিলে কি বুজা ? কয়লা গেছ আৰু জলীয় গেছৰ দুটাকৈ ব্যৱহাৰ লিখা।

- (c) What is hydrogasification of coal? Explain with flow chart diagram. Write few advantages of hydrogasification.

2+4+4=10

কয়লাৰ হাইড্ৰেচীয়কৰণ কি ? হাইড্ৰেচীয়কৰণৰ ফলত উৎপন্ন হোৱা বিভিন্ন পদাৰ্থ চিৰৰ সহায়ত বুজাই দিয়া।
হাইড্ৰেচীয়কৰণৰ সুবিধাবোৰ কি কি ?

- (d) Write short notes on :

চমু টোকা লিখা :

- (i) Octane number

অক্টেন সংখ্যা

(ii) Antiknocking compounds

এন্টিনকিং যোগ

What do you mean by petrochemicals?

Write the uses of two petrochemicals.

$$(3+3)+(2+2)=10$$

পেট্রুকেমিকেল কি? যিকোনো দুটা পেট্রুকেমিকেলৰ
ব্যৱহাৰ লিখা।

- (e) What is bio-gas? Give examples. What
are the compositions and limitations of
bio-gas? Write what you mean by bio-
fuel. How is it prepared?

$$2+1+3+2+2=10$$

বায়'গেছ কি? উদাহৰণ দিয়া। বায়'গেছৰ সংযুতি আৰু
ইয়াৰ সীমাবদ্ধতাসমূহ কি? বায়'ইঞ্জন মানে কি? ইয়াক
কি দৰে উৎপন্ন কৰা হয়?

- (f) How are lubricants classified? Explain
different lubricants. Write on the
following properties of lubricants:

$$2+4+4=10$$

পিচ্ছলকাৰকবোৰ কেনেকৈ ভগোৱা হৈছে? বিভিন্ন
পিচ্ছলকাৰকবোৰ ব্যাখ্যা দিয়া। পিচ্ছলকাৰকৰ তলত
দিয়া ধৰ্মবোৰ বিষয়ে লিখা।

- (i) Viscosity

সান্দৰ্ভতা

- (ii) Cloud point

মেঘাচ্ছম বিন্দু (ক্লাউড বিন্দু)